

Klima, Plan og Natur Nyborg Kommune

Teknik og Miljø

Nørrevoldgade 9
5800 Nyborg

Betjen dig selv på:
www.nyborg.dk

03. september 2026

Sagsnr.:
S2026-4209

Sagsbehandler:
Olav Hegelund Nielsen

Telefon: 6333 7065

byggesag@nyborg.dk

Send altid personfølsomme
oplysninger via din digitale postkasse
på borger.dk

Landzonetilladelse til 5 vandhuller / sø og et læskur

Beliggenhed:	Frigårdsvej 5, 5871 Frørup
Matrikel:	36, Tårup By, Frørup
BFE-nummer:	1336817
Byggearbejdets art og omfang:	Landzonetilladelse til etablering af vandhuller og læskur

Du har den 13. marts 2026 ansøgt om landzonetilladelse til etablering af 5 vandhuller og læskur på ovennævnte ejendom.

Ejendommen er beliggende i landzone i det åbne land uden for landsbyafgrænsning omkring de større landsbyer, jf. Kommuneplan 2025. Kommunen har vurderet, at det ansøgte ikke er lokalplanpligtigt.

Ejendommen er en landbrugsejendom på 26 ha med stuehus på 297 m² og overflødige driftsbygninger 620 m² og driftsbygninger på i alt 750 m².

Ansøgte projekt:

Som et led i Nyborg Kommunes indsats i EU LIFE RING, som er et naturgenopretningsprojekt på hele Fyn, ønsker man at etablere 5 nye vandhuller og et læskur på Tårup Strand, for at hjælpe den sjældne klokkefrø, som Nyborg kommune jf. EU habitatdirektivet er forpligtet til at forbedre vilkårene for.

Klokkefrøen behøver flere vandhuller på Tårup Strand for at kunne opretholde en levedygtig bestand. De skal være udformet korrekt ifht. artens krav og efterfølgende skal der afgræsses rundt om vandhullerne for at sikre lysåben natur og passende vandtemperaturer.

Vandhuller

Der ønskes anlagt i alt 5 vandhuller.

1. etape bestå af to vandhuller på ca. 6.500 m² og 2.500 m². De ønskes anlagt i 2026/2027. Læskuret indgår også i første etape.

2. etape består af 3 vandhuller på ca. 1300 m², 4100 m² og 4000 m².

Disse ventes at blive anlagt i 2027-2028

Etableringen af vandhullerne udføres med minimal terrænforstyrrelse og designes efter Amphi Consults anbefalinger for klokkefrøens ynglebiologi.

Vandhullerne anlægges i lavninger, hvor hydrologien naturligt understøtter vandflader.

Der vil blive gravet i 0,5–1,2 meters dybde med flade brinker i 1:5 profil, for at lette paddeadgangen.

Der vil ikke være brug af membraner, pumper eller tekniske installationer
Der vil ikke forekomme udsætning af fisk, krebs eller andefugle i vandhullerne, og der vil heller ikke blive opstillet andehuse eller lignende. Vandhullerne vil ligge lavt i terræn og vil fremstå som naturlige elementer i landskabet.

Den tiloversblevne jord ved gravningen af vandhullerne strøs ud på det omkringliggende areal – arealet rummer ikke beskyttede naturtyper, der er tale om tidligere dyrket landbrugsjord.
Overskudsjorden vil blive spredt ud over en del af ejendommen på ca. 15 cm (se kortbilag).

Eventuelle sten der dukker op i anlægsfasen vil blive placeret på kanten af vandhullerne som skjul/overvintringssted for padder og krybdyr.

Etablering af læskur

Der ønskes en enkel konstruktion i naturmaterialer til de kreaturer, der skal afgræsse området og dermed sikre lysåbne forhold omkring vandhullerne. Konstruktionen er lille, ca. 30 m², uopvarmet og uden tekniske installationer.

Læskuret ønskes placeret nær eksisterende læhegn og vil således have minimal påvirkning på landskabet. Placeringen ligger lavt i terrænet og bryder hverken horisonten eller påvirker landskabets åbne karakter. Se bilag for udformning og placering af læskuret. Skurets åbning vil blive vendt ind mod læhegnet mod syd.

Læskuret er nødvendigt for at muliggøre afgræsning, som igen er nødvendig for at bevare lysåbne forhold omkring vandhullerne.

Temaanalyse:

Ejendommen er omfattet af temaer kystnærhedszonen og strandbeskyttelseszonen.

Kystnærhedszonen:

I henhold til kommuneplan 2025 "skal kystnærhedszonen friholdes for bebyggelse og anlæg, der ikke er afhængige af kystnær placering, og derved beskytte kommunens værdifulde kystlandskaber mod unødige ændringer. Offentlighedens adgang til kysten skal sikres og udbygges."

Da anlægget placeres i skoven med beplantning omkring og med en beskeden højde på ca. 2,3 m vurderes det, at anlægget ikke vil hindre beskyttelsesinteresserne vedr. kysten.

Strandbeskyttelseslinien:

Kystdirektoratet har 13. maj meddelt dispensation til det ansøgte inden for strandbeskyttelseslinien.

Afgørelse:

Nyborg Kommune vurderer, at det ikke er i strid med planlovens intentioner for udviklingen i landzonen at meddele landzonetilladelse til etablering af 5 vandhuller og et læskur.

Nyborg Kommune meddeler hermed landzonetilladelse efter planlovens § 35 stk. 1.

Særlige vilkår:

Tilladelsen er givet på følgende betingelser, der tinglyses af kommunen på ejers bekostning i henhold til planlovens § 55:

- at bebyggelsen opføres med en placering og en udformning som beskrevet i fremsendt tegningsmateriale.
- at udvendige bygningssider, herunder tage, kun fremtræder i jordfarverne (okker, terra de sienna, umbra, engelsk rødt, italiensk rødt, dodenkop) eller hvidt, sort eller ved nævnte farvers blanding.
- at der ikke må foretages ændring i tilstanden af sten- og jorddiger jf. museumsloven §29e.
- at søen anlægges med flade bredder, der ikke har en hældning større end 1:3 – 1:5.
- at opgrave jord planeres ud som beskrevet og vist på bilag og det naturlige terræn skal bibeholdes i forhold til naboskel.
- at der ikke må udsættes krebs, fisk, andefugle eller andre dyrearter i søen.
- at der ikke må opsættes andehuse i eller ved søen.
- at der ikke må fodres i eller ved søen.

Der henvises til vedlagte vejledning om "Sådan får du et godt vandhul".

Hvis der på det areal, hvor søen ønskes anlagt, eller i dens umiddelbare nærhed, findes drænledninger, bør det sikres, at disse ledninger ikke beskadiges under anlægsarbejdet.

Vi foreslår, at du, inden du begynder at grave undersøger, om det kan blive nødvendigt at omlægge eller udføre dræn i tætte ledninger. I givet fald skal der indhentes tilladelse/godkendelse fra vandløbsmyndigheden, som er kommunen.

Hvis der under gravearbejdet fremkommer oldsager, fortidsminder eller kulturhistoriske

anlæg, skal Østfyns Museer, Landskab og Arkæologi, Vikingevej 123, 5300 Kerteminde straks underrettes på telefon 65 32 16 67 / 23 96 79 71 eller mail Landskab-arkaeologi@ostfynsmuseer.dk

Der henvises til bestemmelser om beskyttelse af fortidsminder i museumslovens kap. 8, §§ 24-27.

Endelig skal vi gøre opmærksom på, at en sø med en vandflade over 100 m² vil være omfattet af bestemmelserne i Naturbeskyttelseslovens § 3. Dette betyder, at når der er indtrådt en naturlig tilstand i søen, må den ikke ændres. Kun i særlige tilfælde kan Nyborg Kommune, som myndighed gøre en undtagelse herfra.

Vurdering af mulig påvirkning af natura 2000 områder og bilag IV arter

Projektets potentielle påvirkninger er meget lokale. Det kan derfor udelukkes, at projektet – enten i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter - kan påvirke et Natura 2000 område væsentligt.

Realisering af projektet forudsætter ikke nedlæggelse eller påvirkning af potentielle yngle- eller rastesteder for bilag IV-arter, og projektet vil derfor ikke forringe områdets økologiske funktionalitet som yngle- eller rastested for bilag IV-arter.

Naboorientering:

Ved den afholdte naboorientering jf. Planlovens § 35, stk. 4, har kommunen modtaget bemærkninger til sagen.

Der blev der udtrykt bekymring for, om vand fra de to østlige søer som følge af områdets terrænforhold og koter ville kunne påvirke de omkringliggende arealer, herunder området syd for søerne.

På baggrund heraf har ansøger valgt at ændre placeringen af de to søer og flytte dem længere mod nord. Den ændrede placering medfører, at der er en afstand på mindst 30 meter til det sydlige skel.

Den ændrede placering er efterfølgende sendt i ny naboorientering. Der er ikke modtaget bemærkninger vedrørende den ændrede placering.

Øvrige bemærkninger:

Landzonetilladelsen gælder udelukkende i forhold til planloven.

Landzonetilladelsen er først gældende når klagefristen er udløbet, og kun såfremt der ikke er indkommet en klage til klagenævnet over afgørelsen. Hvis tilladelsen ikke er udnyttet inden for 5 år, er den ikke længere gyldig. Tilladelsen er udnyttet, når anlægsarbejdet er igangsat.

Du skal være opmærksom på, at der udover landzonetilladelsen kræves byggetilladelse til det ansøgte, der skal være givet før byggearbejdet må påbegyndes. Byggetilladelsen skal ansøges gennem [www.byggomiljoe.dk](http://www.byggeomiljoe.dk). Eventuelle spørgsmål herom kan rettes til Olav Hegelund Nielsen på telefon +4563337065 eller e-mail: ohni@nyborg.dk.

Byggetilladelse kan ikke udstedes, før klagefristen for landzonetilladelsen er udløbet. Klagefristen er på 4 uger regnet fra annonceringsdatoen. Du skal være opmærksom på, at en eventuel klage over landzonetilladelsen vil medføre, at byggesagen ikke kan behandles, før klagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Hvis der under gravearbejdet fremkommer oldsager, fortidsminder eller kulturhistoriske anlæg, skal Østfyns Museer, Landskab og Arkæologi, Vikingevej 123, 5300 Kerteminde straks underrettes på telefon 65 32 16 67 / 23 96 79 71 eller mail Landskab-arkaeologi@ostfynsmuseer.dk

Der henvises til bestemmelser om beskyttelse af fortidsminder i museumslovens kap. 8, §§ 24-27.

Klagevejledning til afgørelse om landzonetilladelse:

Afgørelsen efter planloven kan for så vidt angår retlige spørgsmål, jf. planlovens § 58, stk. 1 og § 59, påklages til Planklagenævnet af:

- Erhvervs- og Vækstministeren
- Enhver med retlig interesse i sagens udfald (herunder en nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker)
- Landsdækkende foreninger, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, på betingelse af at foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, der dokumenterer dens formål, og repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Du klager via klageportalen, som du finder via naevneneshus.dk, www.borger.dk eller www.virk.dk. Du logger på klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Nyborg Kommune via klageportalen.

Når du klager, skal du betale et klagegebyr. Gebyret er på 900,- kr. for privatpersoner og 1.800,- kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Planklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Planklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. Se betingelserne for at blive fritaget på nævnets hjemmeside naevneneshus.dk.

Klagen skal være modtaget senest 4 uger efter afgørelsens annonceringsdato. Hvis fristen udløber i weekenden eller på en helligdag, forlænges den til følgende hverdag. Kommunen sender det materiale, der er indgået i sagens behandling til Planklagenævnet, jf. Planlovens § 60. Hvis der klages, vil ansøger og ejer blive underrettet.

Hvis sagen påklages, så vil den have opsættende virkning (dvs. at tilladelsen ikke kan udnyttes), medmindre Planklagenævnet bestemmer andet.

Hvis du ønsker at indbringe denne afgørelse for en domstol, skal retssagen være anlagt inden 6 måneder efter, at du har modtaget afgørelsen eller efter dens annonceringsdato, jf. § 62, stk. 1. i Planloven.

Annonceringsdato:

Tilladelsen annonceres på Nyborg Kommunes hjemmeside www.nyborg.dk 8. september 2026.

Kopi af dette brev er sendt som e-mail til orientering til:

Arkæologi Sydfyn
Danmarks Naturfredningsforening
Friluftsrådet
Foreningen for Bygnings- og Landskabskultur for Østfyn

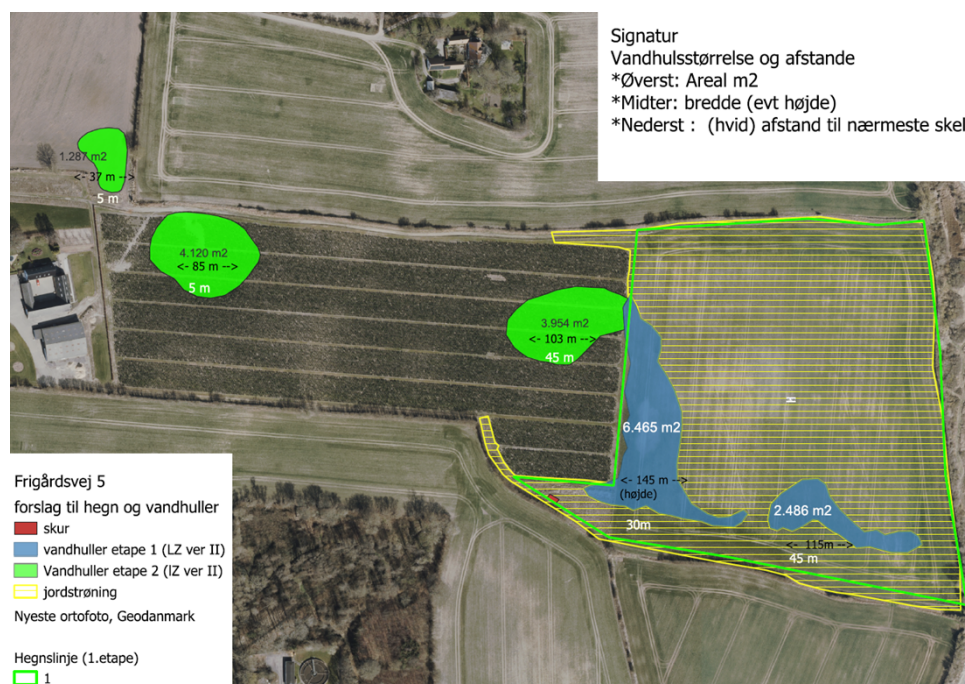
arkeologi@ohavsmuseet.dk
dnnyborg-sager@dn.dk
fkjerulf@mail.dk
aaksel334@gmail.com

Tegninger:

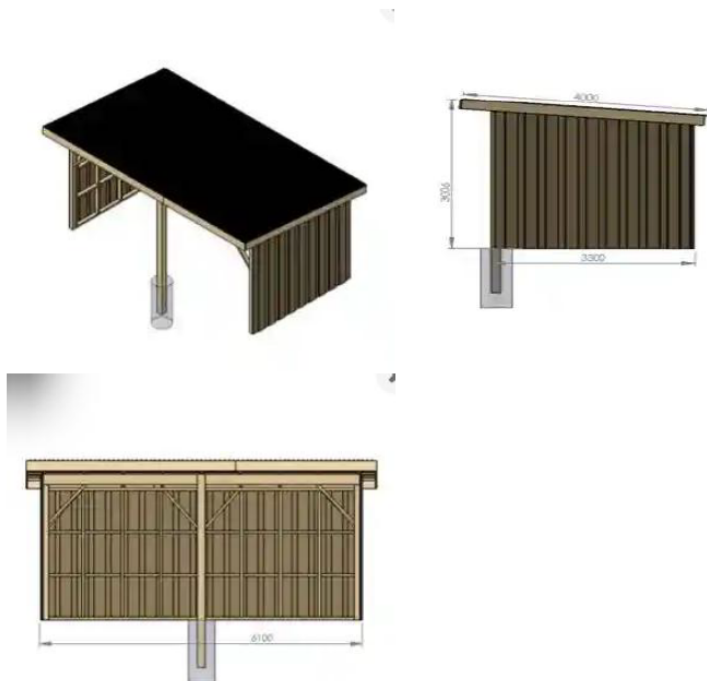
Øversigt: Frigårdsvej 5, 5871 Frørup

Situationsplan:

Plantegning: Læskur

Med venlig hilsen

Olav Hegelund Nielsen
byggesagsbehandler

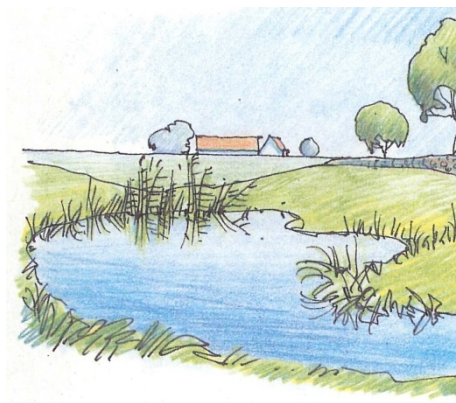
Sådan får du et godt VANDHUL

Hvor skal jeg grave?

Vandhullet kan med held anlægges i en fugtig lavning på dyrket mark. Det er en fordel, hvis det ligger tæt ved andre vandhuller, stendiger og levende hegn. Så spredes planter og dyr hurtigere til det nye vandhul. I diger og hegn kan insekter, padder og krybdyr overvintre.

Hvordan får jeg vand?

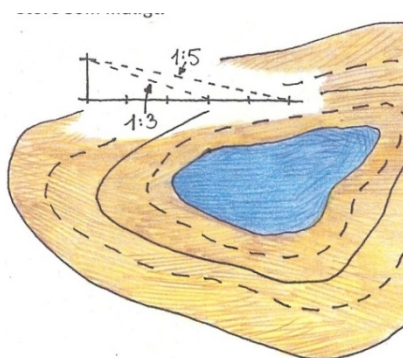

Der kan graves ned til vandet, vandstanden kan hæves, eller nedsivende vand kan standses med f. eks. Et lag ler. Forholdene på stedet afgør, hvad der er bedst. Hvis stedets jordbund er meget næringsrig er det altid godt at fjerne de øverste 20-30 cm. jord.

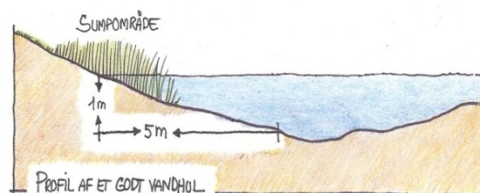
næringsstoffer fra drænvand og gødning i at nå vandhullet. For meget næring betyder en kraftig vækst af alger og andemad. Det lukker solen ude, og vandet bliver mørkt og koldt. Så kan der ikke gro vandplanter på bunden. Kun få smådyr kan leve med det, og det betyder at "de stort" dyr også forsvinder.

Hvilken form skal vandhullet have?

Vandhullets form skal følge terrænet, og opgravet jord skal jævnnes helt ud eller fjernes. Derved sikres det, at naturlige oversvømmelser i årets løb er med til at danne en bred zone med eng- og sumplanter. En slags rodzoneanlæg, der også får vandhullet til at se mere naturligt ud. Derfor må bredderne også gerne bugte sig. De skal skråne jævnt mod midten: helst 1:5 og aldrig stejlere end 1:3. Derved bliver de lavvandede områder, hvor smådyr og padder trives, så store som muligt. En flad brink på vandhullets nordside som varmes op af solen er vigtig for padders trivsel og forplantning.

Dybden skal svare til størrelsen

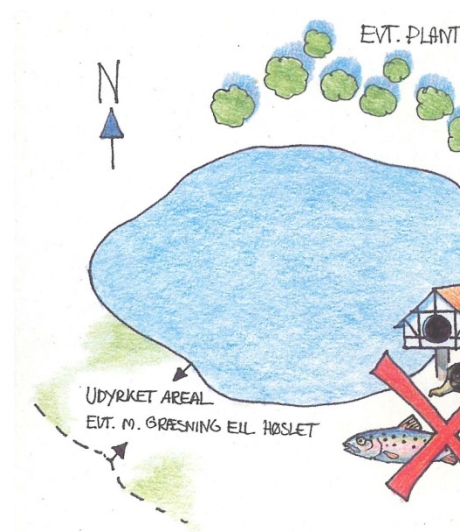

Hold gødningen væk

Grøfter eller drænledninger må ikke have direkte udløb i vandhullet. Rundt om det skal der være en udyrket zone. Årsagen er, at man helst skal forhindre Er der for meget næring i vandhullet, er det lige galt om det er dybt eller lavt: Det lave gror hurtigt, mens det dybe får dårlig vandkvalitet. I begge tilfælde den eneste løsning at fjerne næringsoverskuddet. Det er nemmest og billigst fra et udtørret vandhul, hvor bundslammet forholdsvis nemt kan fjernes.

Omkring vandhullet

I løbet af kort tid vil der af sig selv dukke planter op omkring vandhullet. Hvor jordbunden er meget næringsrig, kan nogle få arter af grådige planter som f.eks. brændenælde og lodden dueurt brede sig på bekostning af blomster, græs, insekter, frøer mv. Afgræsning eller høstet kan modvirke en sådan tilgroning og sikre et righoldigt plante- og dyreliv på bredden.

Hvis der skal plantes træer eller buske ved vandhullet skal det kun ske på nord- eller nordøstsiden. Ellers bliver vandhullet skygget og koldt. Der bliver også for meget læ, så vinden ikke kan blæse vandhullet fri for andemad. Det kan anbefales at plante arter som kvalkve, benved, hunderose, høg, slåen, hvidtjørn, fuglekirsebær, vild æble eller stilkeg.

Husk i øvrigt at træer, når de bliver store, kan kaste store mængder blade i vandhullet. Bladene giver dårlig

Kun større vandhuller skal graves dybe. Et vandhul på 500 m² behøver ikke at være dybere end 1 m. De dyr og planter, som normalt lever i små vandhuller tåler udmærket, at vandhullet tørrer ud i et år. Derimod bliver fisk udryddet ved udtørring. Det betyder, at bestanden af smådyr og haletudser får det bedre, fordi der ikke længere bliver spist af fiskene.

Opgiv ikke

Mange nye vandhuller bliver i begyndelsen fyldt med grønne trådalger. De kommer, fordi der frigøres en masse næringsstoffer fra jorden, når vandhullet graves. Trådalgerne forsvinder ofte igen i løbet af nogle år, når planter og smådyr er indvandret til vandhullet.

Forhold du skal være opmærksom på

- ♦ **Vandhuller må ikke uden videre graves i kildevæld, moser, enge, strandenge eller overdrev.** Disse områder er beskyttet af naturbeskyttelsesloven, fordi der er så få af dem tilbage. Også i andre situationer kan der være regler, man skal være opmærksom på. Anlæg af vandhullet kan kræve tilladelse fra forskellige lovgivninger. Det er derfor vigtigt at kontakte kommunen inden man går i gang.
- ♦ **Der bør ikke anlægges øer i et lille vandhul.** Det er unaturligt, og vandmængden bliver for lille til at huse en varieret natur.
- ♦ **Vandhullet må ikke have direkte forbindelse til et vandløb.** Plante- og dyrelivet er forskelligt de to steder, og når det blandes, bliver begge dele fattigere.
- ♦ **Opdræt ikke ænder.** Fodringen overgødske vandhullet. Udsættes der for mange ænder, bliver sumplanterne trampet ned eller ædt og bredderne gennemsnadret og udhulede. Hvis vandhullet er godt nok, vil der komme vilde ænder til af sig selv i det "rigtige" antal. Fodring tiltrækker desuden ofte rotter.
- ♦ **Andehuse** eller kunstige redeskjul i vandhullet er ikke nødvendigt. Det er meget pænere uden, og som regel finder ænderne selv redeskjul i omegnen.
- ♦ **Udsæt ikke fisk i små vandhuller.** Fisk æder vandinsekter og frøernes haletudser og er næringskonkurrenter til

vandkvalitet, når der rådner. Samtidig tilfører de vandet næring. Det giver tilgroning med kraftig vækst af f.eks. andemad og dunhammer. Resultatet er udryddelse af næsten alt andet liv i vandet. Plant derfor i god afstand til vandhullet, gerne 10 meter eller mere.

ællingerne. Bemærk at der er regler om udsætning af både fisk, ænder og krebs.

- ♦ **Plant ikke nåletræer og hybenroser.** Nåletræerne klarer sig som regel dårligt på fugtig bund. Hybenroser breder sig og fortrænger andre planter.
- ♦ Vandhuller over 100 m² beskyttes af natur- beskyttelseslovens §3 når naturligt liv har indfundet sig.
- ♦ Du er velkommen til at rette **henvendelse til Teknik- og Miljøafdelingen** i kommunen, hvis du har spørgsmål og ellers kan du læse mere om søer og vandhuller på naturstyrelsen.dk